

Regeringsrätten

RÄTTSFALL

Periodiskt understöd som utfästs i samband med förvärv av jordbruksfastighet. Allmänt avdrag eller avdrag från inkomsten av fastigheten?

Besvär av TI angående envoyén A:s inkomsttaxering år 1948. — Vid arvskifte efter A:s fader tillskiftades A. vissa jordbruksfastigheter. Såsom vederlag erhöll A:s moder dels vissa undantagsförmåner till ett värde av 400 kr för år, dels ock en årlig livränta å 5.000 kr, vilket belopp sedermera på grund av penningvärdets fall höjdes till 7.000 kr. A. yrkade vid taxeringen allmänt avdrag såsom för periodiskt understöd med 7.400 kr. TN medgav avdrag för beloppet 7.400 kr under inkomst av jordbruksfastighet, i följd varav avdraget icke kunde utnyttjas vid taxering för kommunal inkomstskatt med hänsyn till procentavdraget. Hos PN anförde A., att TN:s beslut torde ha grundat sig på att hans mors rätt till det periodiska understödet in-tecknats i fastigheterna. In-teckningen hade emellertid dödats. — PN fastställde TN:s beslut. KR förklarade, att A. ägde åtnjuta avdrag för periodiskt understöd till modern med 7.000 kr såsom allmänt avdrag, men gjorde ingen ändring beträffande beloppet 400 kr. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 27/8 1953.)

Premie som utbetalts för hemmavarande i jordbruket arbetande dotters pensionsförsäkring har betraktats såsom lön.

Besvär av godsägaren N. angående inkomsttaxering år 1945. — PN medgav N., som vid beräkning av sin inkomst av jordbruksfastighet tillgodofört sig avdrag för lön till en hemmavarande dotter med 10.000 kr, avdrag i detta hänseende med endast 4.000 kr. Hos KR yrkade N. avdrag med ytterligare 5.821 kr, avseende avgift för en pensionsförsäkring som tagits för dottern mot 10 års premiebetalning. TO och TI hemställde om avslag, enär dottern redan 1943 uppnått myndig ålder. KR fann vad N. anført icke kunna föranleda ändring i PN:s beslut. RR förklarade, att av utredningen i målet icke framginge att ifrågakomma, av N. inbetalade försäkringspremie erlagts för N. själv, vadan ej heller kunde anses att premiebeloppet vore avdragsgillt enligt reglerna om avgifter för pensionsförsäkring. Vid sådant förhållande och med hänsyn till övriga omständigheter i målet finge antagas, att N. genom att betala premien berett sin dotter tillägg till hennes lön för arbete i N:s jordbruk samt att beloppet därför vore avdragsgillt såsom omkostnad för för-

värvande av intäkterna av jordbruksfastighet. (RR:s utslag den 16/9 1953; en ledamot ville göra ej ändring.)

Löneförmån.

Besvär av fabrikören B. angående inkomsttaxering år 1949. — B., som ägde en obebyggd fastighet, hade upplåtit nyttjanderätten till denna fastighet till ett bolag, i vilket B. själv ägde aktiemajoriteten. Upplåtelsen skedde hyresfritt så länge B. av bolaget åtnjöt en lön av minst 30.000 kr. Bolaget skulle på egen bekostnad iordningställa fastigheten till fritidsområde åt bolagets personal. Under beskattningsåret hade bolaget bekostat inhägnad, brunnsgrävning, planering och plantering å fastigheten för att denna skulle kunna användas för det avsedda ändamålet. Kostnaderna uppgingo till 2.849 kr. PN, som ansåg detta belopp motsvara en löneförmån för B., upptog detsamma till beskattning såsom inkomst av tjänst. Sedan B. anfört besvär hos KR, anförde TI, att ifrågavarande utgifter vore av sådan natur att de ökat fastighetens värde för ägaren. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 17/9 1953.)

Utbildningsbidrag.

Besvär av TI angående Gun-Britt H:s inkomsttaxering år 1950. H. hade såsom postexpeditörselev under deltagande i en teoretisk utbildningskurs vid postverkets utbildningsanstalt i Stockholm från postverket uppburit ett belopp av 505 kr. RR biföll TI:s talan om beloppets upptagande till beskattning, enär ifrågavarande till H. såsom bidrag till uppehållet utgivna belopp 505 kr. måste anses hava utgjort

en under utbildningstiden utgående avlöningsförmån. (RR:s utslag den 4/9 1953.)

Anm.: Jämför RÅ 1952 ref. 23: I (se denna tidskrift årg. 1952 s. 226).

Bidrag till barns amerikavistelse — periodiskt understöd?

Besvär av disponenten B. angående inkomsttaxering år 1948. — B. hade under 1947 utbetalat 16.391 kr, avseende kostnaderna för en sons och en dotters resa till U. S. A. samt för deras vistelse där. Sonen, som var född 1923, hade varit anställd som volontär hos en firma under tiden den 1/4 1947—21/3 1948 med en lön av 150 dollars i månaden. Sonen hade efter vistelsen i Sverige under sommaren 1948 återvänt till U. S. A. på emigrantpass. Dottern, som var född 1922, hade rest ut i september 1947 och återvänt till Sverige i maj 1948. Hon hade haft anställning som expedit hos olika företag (lön 35 dollars i veckan) och i hushåll (lön 100 dollars i månaden). B. yrkade avdrag såsom för periodiskt understöd för beloppet 16.391 kr. B. framhöll att han även tidigare år givit barnen liknande understöd. Avdraget vägrades av samtliga instanser. TI yttrade hos RR, att de förhållanden, under vilka B:s barn vistats i U. S. A. syntes tyda på att vistelsen varit att betrakta som studietid och att anställningarna haft karaktär av praktik för vinnande av språkkunskaper. (RR:s utslag den 12/6 1953; en ledamot skiljaktig: ville medge avdrag såsom för periodiskt understöd.)

Fördyrade levnadskostnader i samband med kurser.

A. Besvär av biträdande överkonstapeln E. angående inkomsttaxering år 1949.

— E., som var gift och bosatt i Göteborg, bevistade under tiden den 1/9—den 18/12 1948 en överkonstapelskurs vid statens polisskola i Stockholm, till vilken kurs E. kommenderats med bibehållen lön efter egen ansökan och på villkor bl. a. att han kvarstode i tjänst i Göteborg under minst fem år. E. yrkade avdrag för extra utgifter i samband med kursen med 1.260 kr., varav 60 kr. avsåg resor Göteborg—Stockholm—Göteborg, 30 kr. buss- och spår-vagnsresor, 80 kr. skol- och studiematerial samt 1.090 kr. bostad och hushåll i Stockholm. — TN och PN vägrade avdraget. E. åberopade bl. a. ett k. brev, enligt vilket konstaplar vid polisskolan i Boden, som genomgick kursen, skulle få tjänstgörings-traktamente med 7 kr. 50 öre för dygn om de voro familjeförsörjare. KR: ej ändring. RR yttrade: Enär bevistande av omförmälda kurs med hänsyn till upplysta omständigheter måste anses hava skett i och för E:s befattning som polisman och E. vid sådant förhållande är berättigad till avdrag för dels kostnader för resor och skolmateriel i anledning av kursen med yrkade belopp, tillhoppa 170 kr., och dels fördyrade levnadskostnader under kursen med 817 kr., motsvarande 7 kr. 50 öre för dag under 109 dagar, eller sålunda med sammanlagt 987 kr., förty och då E. icke i övrigt visat fog för sin talan, — nedsättning. (En ledamot ville vägra avdrag såsom avseende utbildningskostnader.) (RR:s utslag den 4/9 1953.)

B. Besvär av polismannen L. angående inkomsttaxering år 1951. — L., som var ogift och bosatt i Uppsala, yrkade avdrag för fördyrade levnadskostnader under tiden 25/7—den 16/12 1950, då han genomgick polisskolan i Stockholm, med 1.087 kr. efter 7 kr. 50 öre för dag. PN vägrade avdrag. KR: ej ändring. RR ytt-

rade: Väl får det anses, att L. bevistat omförmälda kurs i och för sin befattning som polisman, likväl och då L., vilken under tiden för bevistandet av kursen var ogift, icke visat, att han haft några särskilda merkostnader för sitt uppehälle under kursen — ej ändring. (RR:s utslag den 4/9 1953.)

C. Besvär av polismannen M. angående inkomsttaxering år 1950 i Uppsala. PN vägrade M. avdrag för dels kostnader i samband med bevistandet av överkonstapelkurs i Stockholm, 815 kr., och dels kostnad för en av M. genomgången bokföringskurs, erforderlig för inträde i överkonstapelkursen, 55 kr. KR: ej ändring. RR yttrade: Handlingarna i målet utvisa, att M. under beskattningsåret var ogift, att han innehade fast bostad i Uppsala, i vilken hans moder, som han försörjde, in-bodde, samt att han under tiden för bevistandet av ifrågavarande kurs i Stockholm fick bibehålla lönen å sin hos Uppsala stad innehavda befattning som polisman. Enär bevistandet av omförmälda kurs måste anses hava skett i och för M:s befattning som polisman och M. med hänsyn härtill och till övriga omständigheter i målet är berättigad till avdrag för kostnader i anledning av deltagandet i kursen i Stockholm med yrkat belopp, 815 kr., men M. icke visat fog för sin talan i övrigt, alltså och då M. icke, såsom skett, bort medgivas avdrag med 700 kr. för till modern under tiden för M:s stockholmsvistelse lämnat periodiskt understöd — nedsättning med 115 kr. (RR:s utslag den 4/9 1953.)

Anm.: M. hade icke fått ersättning av arbetsgivaren för bokföringskursen.

D. Besvär av kronobokhållare L. angående inkomsttaxering år 1949. — L., som

var gift och bosatt i Örebro och som med bibehållen lön men mot förbindelse att stanna i stadens tjänst minst fem år fått deltaga i en kurs för aspiranter å härads-skrivar- och kronokamrerartjänster i Stockholm — fick av RR avdrag för fördyrade levnadskostnader med samma motivering som E. ovan. (En ledamot ville ej medge avdrag.) (RR:s utslag den 4/9 1953.)

Förtäckt utdelning från aktiebolag genom handelsbolag?

Besvär av TI angående Aktiebolaget P. & T:s inkomsttaxering år 1950. — De tre aktieägarna i bolaget, av vilka två äro bosatta å annan ort och icke delta i bolagets löpande verksamhet, bildade två handelsbolag för att ombesörja försäljningen av aktiebolagets tillverkningar. Denna försäljning hade tidigare handhafs av aktiebolagets direktör mot provision samt av två grossistfirmor. — Hos PN anförde TI: Vid granskning av handelsbolagens självdeklarationer hade framkommit, att företagen bildats i syfte att med kringgående av bestämmelserna om dubbelbeskattning av aktiebolags vinst överföra aktiebolagets vinst till aktieägarna. Några nya lokaler hade icke tillkommit för handelsbolagen. Överflyttning av inkomsten på handelsbolagen hade skett genom bokföringstransaktioner utan däremot svarande prestationer i verkligheten. Handelsbolagen hade icke något varulager utan erhöilo varor från aktiebolaget allteftersom försäljningen till kunderna skedde. Med hänsyn till det anförda finge handelsbolagens vinst, cirka 180.000 kr. anses hänförlig till aktiebolagets inkomst av rörelse. (Aktiebolaget hade redovisat en nettoin-

täkt av 1.000 kr efter avskrivning å inventarier med c:a 150.000 kr och avsättning till pensionsstiftelse med 50.000 kr.) PN och KR funno icke skäl bifalla TI:s talan. (En ledamot i KR gjorde ej ändring, enär såvitt handlingarna utmärka, försäljningen av aktiebolagets tillverkningar verklig handhafs av handelsbolagen, och dessa burit de därmed förenade riskerna och kostnaderna, samt TI icke visat, att vid handelsbolagens inköp av samma tillverkningar tillämpats sådan prissättning, som avveke från den normalt brukliga i förhållandet mellan tillverkare och avnämare eller att eljest sådan överenskommelse träffats mellan aktiebolaget och handelsbolagen att en alltför stor del av den sammanlagda inkomsten av tillverkning och försäljning redovisats hos handelsbolagen.) — RR: ej ändring. (En ledamot ville bifalla TI:s talan.) (RR:s utslag den 9/9 1953.)

Skattskyldighet för litterärt samfund. Förvaltningskostnader, periodiskt understöd och författarpriser.

Samfundet De Nio, vars ändamål förnämligast skall vara att främja den svenska skönlitteraturen genom prisbelöning av från trycket utgivna skönlitterära alster och genom utgivande av en tidskrift, har vid inkomsttaxering 1945 ansetts skattskyldigt för inkomst av kapital och för förmögenhet. Samfundet har erhållit avdrag för förvaltningskostnader med endast fem procent av bruttoinkomsten av kapital. Avdrag har erhållits för sedan ett flertal år utgående periodiska understöd till två författare men icke för utdelade författarpriser. (RR:s utslag den 17/9 1953.)